

מ"ת 54247/11/14 - מדינת ישראל נגד נתנאל ביטון, דוד שגב ביטון, אליאסף משה מיוסט, איתמר אברהם ביטון, טל כהן, יונתן חיימוב, אלי עזיז

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

28 ינואר 2015

מ"ת 54247-11-14 מדינת ישראל נ' ביטון(עציר) ואח'

לפני ד"ר עודד מודריק-שופט, סגן נשיא
המבקשת
מדינת ישראל
נגד
המשיבים
על-ידי ב"כ עו"ד פנינה לוי ועו"ד חגי בנימין - פמת"א - פלילי
1. נתנאל ביטון (עציר)
2. דוד שגב ביטון (ניתנה החלטה)
3. אליאסף משה מיוסט (עציר)
4. איתמר אברהם ביטון (עציר)
5. טל כהן (עציר)
7. יונתן חיימוב (עציר)
8. אלי עזיז (עציר)

החלטה
(לגבי משיבים 1, 3, 4, 5, 7)

מבוא

כתב אישום שהוגש לבית משפט זה מייחס לשמונה נאשמים, שהמשיבים דן ביניהם, שורת עבירות שבסיסן קשירת קשר לביצוע פשע (ייצור, החזקה וסחר בסם מסוכן, בחומרים מסכנים ובחומרים מסוכנים). הקשר נקשר בהתאם לכתב האישום בין שמונת הנאשמים לבין שלושה נוספים (שמעון גרובר, יעקב יקותיאל ויזהר כהן), המואשמים בכתב אישום נפרד. הקשר הפלילי שנרקם בין שותפיו הוא לפעולה במסגרת רשת לייצור וסחר בסמים מסוג קנבואידיים סינטטיים (להלן: "הסמים" או "סמים סינטטיים").

המשיבים דן, ביחד עם שניים אחרים, פעלו כ"רשת" לייצור סמים סינטטיים. תהליך הייצור של הסמים המסוכנים מבוסס על עירוב של כמות קטנה יחסית של חומר פעיל ב"חומרי ערבוב" שהם בעיקר עלים מסוג דמיאנה וחוטמית (להלן: "חומרי ערבוב"), יחד עם כימיקלים שונים (כגון אצטון). כמות של כ- 200 גרם של חומר פעיל בצורתו האבקתית, שימשה לשם ייצור קילוגרם של סם בצורתו ה"צמחית".

הקושרים השתמשו בתשתית לוגיסטית שהועמדה לרשותם בידי יזהר כהן, הבעלים של חברת כ.צ.ר. חברה למסחר בתרופות, שמשרדיה ברחוב הגר"א 6 בתל אביב. כהן, באמצעות החברה, סיפק את חומרי הערבוב בהיקפים אדירים. אחד מהנאשמים בתיק הנוסף (שמעון גרובר) שכר מחסן ברחוב הגר"א 7 (להלן: "**מחסן הגר"א**"), מול משרדי חברת כ.צ.ר., ששימש להחזקת חומרי ערבוב והספקתם לשותפי הקשר. שותפי הקשר השתמשו גם במחסנים ברחוב הקישון 21 ורחוב כהנמן 102 בבני ברק (להלן: "**מחסן הקישון**" ו- "**מחסן כהנמן**").

חומרי הערבוב הועברו מן המחסן ברחוב הגר"א אל מחסן הקישון ומחסן כהנמן, בידי שותפי הקשר. לשם הובאו כמויות קטנות של חומר פעיל המהווה סם מסוכן וערבבו אותו עם חומרי הערבוב וכימיקלים שונים כדי לייצר את הסמים ולהפיץ אותם לצרכנים.

סך הכל החזיקו המשיבים (פרט למשיב 7) למעלה מ-500 ק"ג של חומרי ערבוב לשם ייצור סמים.

בפשיטת המשטרה ביום 10/11/14 על המחסנים השונים שהמשיבים השתמשו בהם, נתפסו, מלבד חומרי ערבוב וחומר פעיל של סמים, גם 225 שקים שהכילו חומר תרופתי מסוג פראצטמול במשקל כולל של 1.8 טון. פראצטמול הוא חומר מסוכן, העלול לגרום לתופעות לוואי מסכנות חיים אם אינו נצרך בפיקוח רפואי מוסמך.

המשיבים חולקים על קיומן של "ראיות לכאורה" וגורסים כי יש מקום לשחרר אותם לחלופת מעצר, תהיה החלופה "הדוקה" ככל שתהיה.

ראיות לכאורה (לגבי משיבים 1, 3, 4 ו-5)

ראיות התביעה מבוססות על דוחות פעולה של עוקבים שעקבו אחרי מהלכיהם של המשיבים ותיעדו את פעילות המשיבים בשעת מעשה באמצעים שונים (דוחות, צילומים ותפיסת מסמכים בידי צוותי בילוש). לבד מדוחות הפעולה נשענת המאשימה גם על שיחות שונות בין המשיבים לבין עצמם ובין המשיבים לבין גרובר ויקותיאל (להלן: "**קותי**") או גורמים נוספים. עוד מבוססות הראיות על חדירה סמויה למקומות הייצור של הסמים או תפיסת ראיות גלויה לאחר פיצוץ הפרשה.

כאמור בפרק המבוא, הפרשה מתרחשת בתווך שבין שתי קבוצות עברייניות עיקריות. קבוצה אחת היא זו שסיפקה את התשתית הלוגיסטית ואת חומרי הערבוב. הקבוצה השנייה - שהיא קבוצת המשיבים דנן - פעלה בין החודשים מאי לנובמבר 2014 בייצור הסמים והספקתם לצרכנים (יש גורמי קשר בין קבוצה אחת למשנה, אלא שבשלב הזה איני דן בהם).

על פי דוחות העיקוב ושיחות האזנת סתר ניתן להיווכח שאיתמר ביטון (להלן: "**איתמר**") היה הציר המרכזי של הקבוצה שעסקה בייצור ובהפצה. דוחות של עוקבים מזהים את איתמר בצוותא חדא עם אחרים בפעולות ייצור [למשל דוחות סיכום עיקוב מיום 21/5/14, 9/6/14, 15/6/14, 19/6/14, 12/8/14, 18/8/14, 19/8/14 מנקודת העיקוב אלי עזיז.

דוחות אלה מזהים פעילות ייצור והספקה בשיתוף של איתמר, עיז, יקותיאל ואחרים. דוחות עיקוב מנקודת העיקוב איתמר מזהים פעילות דומה של איתמר, עיז, טל כהן וגרובר. כאלה הם דוחות מ-1/9/14, 7/9/14, 8/9/14, 16/9/14].

דוחות עיקוב מחודש אוקטובר 2014 מצביעים על פעילות של "קבוצת הייצור" [כאלה דוחות מימים 7-8/10/14 המתייחסים לאליאספ מיוסט (להלן: "מיוסט"), נתנאל ביטון (להלן: "נתנאל") וקותי].

דוחות העיקוב נתמכים בתמלילי האזנות סתר של שיחות בין המעורבים. אין מי מבין הנזכרים לעיל ששמו אינו עולה בהאזנת סתר בהקשר לפעילות קונקרטי של הקבוצה.

לדוחות ולשיחות יש להוסיף את בדיקות המעבדה שנעשו כתוצאה ממספר חדירות בתקופת העיקוב שמהן עולה שהחומרים שבהם עסקו חברי הקבוצה הם סמים מסוגים שונים, חלקם הוגדרו כסמים או הוכללו בחוק המאבק קודם להתעסקות בהם, וחלקם הוגדרו כסמים מאוחר יותר בעיצומה של תקופת הפעילות של הקבוצה (אוגוסט-ספטמבר 2014).

נקודת ההשקפה של הסנגורים

מנקודת ההסתכלות של הסנגורים מתעוררת בעייתיות משולשת. ראשית, החומר הפעיל המוגדר כסם מסוכן הוכלל בפקודת הסמים המסוכנים בראשית אוגוסט 2014. מכאן ברור שלא היה יכול להיקשר קשר פלילי לייצור סמים בין המשיבים קודם שהחומר הפעיל הוכרז כסם. שנית, אפילו תאמר שקודם שהחומר הפעיל הוכרז כסם הייתה הכללה של החומר בחוק המאבק, אין ראייה לכך שאותם חומרים שהוכללו בחוק המאבק הם חומרים שבהם נמצאו המשיבים עוסקים בחודשים הראשונים של פעילות הרשת. לשון אחר, אין לנו כל ידיעה על טיב החומרים או זהות החומרים שהמשיבים עסקו בהם בחודשים מאי, יוני, יולי. לפיכך, אי אפשר להסיק מן הידיעה לגבי חומרים שנתפסו ונבדקו בסוף התקופה דבר לעניין ראשית התקופה. שלישית, לעניין כל משיב בנפרד, יש בעייתיות ראייתית בהקשרים "נקודתיים".

שתי הטענות הראשונות אינן צריכות פירוט. סוג הטענה השלישית ייבחן להלן לעניינו של כל משיב בנפרד.

נתנאל ביטון

כתב האישום מייחס לנתנאל מעורבות בשלוש פעולות "נקודתיות" הקשורות בסמים. הפעולה הראשונה היא מיום 31/7/14. המשיב נראה מוביל באמצעות משאית 50 שקים של חומרי ערבוב אל מחסן הקישון.

הפעולה השנייה היא מיום 7/10/14. נתנאל, קוטי ומיוסט נצפו במחסן כהנמן כשהם מכינים סמים מסוג 5F-AMB. החומר הפעיל בצורתו האבקתית הובא בידי מיוסט למחסן ואילו נתנאל וקותי מוססו אותו באמצעות אצטון ופיזרו את התוצר על גבי עלי דמיאנה שהיו במחסן. למחרת, ביום 8/10/14, נטל קוטי ממחסן כהנמן את הסמים שהוכנו ביום

הקודם, ארז אותם בתוך שק יוטה לבן והוביל את הסם (במשקל 9.680 ק"ג) ברכב למשרדי "אומנות הזכוכית". שם הועברו מפתחות הרכב לידי נתנאל שהסיע את הסחורה לביתו של מידברג כדי להניחה שם.

ההתרחשות השלישית היא מיום 9/11/14. נתנאל הגיע למחסן הקישון על מנת לייצר חומרים אסורים בהפצה מסוג THJ2201. הוא נראה יוצא את המחסן ברחוב הקישון כשבידיו שקיות אשפה שחורות שהכילו כ-6 ק"ג של החומר האסור בהפצה הנ"ל. נתנאל פגש אחד בשם מקסים עמירמוב והעביר למכוניתו כמה שקיות מן החומר האסור בהפצה.

הסנגור, עו"ד עדי קידר, אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה ברמה העובדתית בעניין ההתרחשויות הללו. מכאן שאין צורך לפרט את בסיסי הראיות בהקשר לכך. הוא טוען שאין מקום לייחס למשיב אחריות לקשירת קשר לייצור ולסחר בסם מסוכן בהקשר לשאר הפעילויות וההתרחשויות הנזכרות בכתב האישום.

יתר הטענות נוגעות לחולשתה של עילת המעצר והצורך בנקיטת חלופת מעצר (ראו להלן).

אליאסף מיוסט

מיוסט מואשם בכתב האישום במעורבות בשתי פעילויות "נקודתיות" של הרשת. הפעולה הראשונה התרחשה ביום 8/9/14. המשיב פגש באיתמר ברחוב צ'לנוב בתל אביב. איתמר העביר לקטנוע שבו נהג המשיב שקית שחורה ושקית לבנה. לאחר מכן החליפו השניים קטנועים ואיתמר העביר את הסמים שנשא עמו בקטנועו למשרדי חברת כ.צ.ר ומשם, ביחד עם טל כהן, אל המחסן ברחוב הגר"א. הפעולה השנייה היא מיום 7/10/14, שעה שהמשיב, ביחד עם קוטי ונתנאל, עסקו במחסן כהנמן בהכנת סם מסוכן מסוג 5F-AMB. למחרת הועברו הסמים הללו מהמחסן והונחו בבית מגוריו

של מידברג.

הסנגור, עו"ד חי הבר, אינו חולק על קיומן של ראיות להוכיח את ההתרחשויות הללו ברמה העובדתית. עיקר טענתו הוא שאין יודעים אם ההתעסקות הייתה בסם מסוכן, שכן בחודשים מאי, יוני וראשית אוגוסט היו מספר חדירות של גורמי החקירה אל המחסנים במגמה לבדוק את החומרים שבהם עסקו המשיבים. נלקחו דגימות שונות ובדרך כלל לא הצביעו התוצאות על התעסקות בסם מסוכן או בחומר אסור.

כך יוצא שהמאשימה נקטה מידה רבה של הפרזה בתיאורי התנהלות ה"רשת" ממאי 2014, כדי ליצור רושם שמדובר בפעילות ענפה. בסופו של דבר, ניתן להצביע רק על פעולות מעטות שבוצעו בחומרים שמוגדרים כסמים, וגם זה זמן קצר לאחר שהחומרים הוכרזו כסמים.

איתמר ביטון

לאיתמר יד ורגל בחלק ניכר מן הפעולות המפורטות בכתב האישום. ביום 19/6/14 בצהריים הוא נכנס יחד עם עזי

למחסן הקישון ועסק בערבוב חומרים שהיו מצויים במחסן במטרה לייצר סמים. ביום 19/8/14 קיבל מידי קותי שק יוטה לבן שהכיל סם מסוג 5F-AMB במשקל 9.8 ק"ג. השק הועמס על קטנוע והובל בידי המשיב אל אזור תחנת דלק "פז" שממוקמת בכביש 4, לא הרחק ממפעל "קוקה קולה". איתמר השאיר את השק בשולי הדרך. אחר כך הגיע יונתן חיימוב ונטל את השק ונסע ומהמקום (ראו להלן).

ביום 7/9/14 פעל המשיב במחסן הקישון לשם ייצור סמים על ידי שהפעיל מכונה המשמשת לטחינת חומרים ומילא מספר שקים בחומר האבקתי. ביום 8/9/14 נטל ממחסן הקישון שקית שחורה והסיע אותה אל משרדי העסק שבבעלותו ובבעלות אחיו בבני ברק ("אומנות הזכוכית"). עוד באותו יום פגש המשיב במיוסט ברחוב צ'לנוב בתל אביב, העביר שקית סמים מקטנוע לקטנוע ולאחר מכן באותו יום הוציא גם ארגז קרטון מהמחסן ברחוב הגר"א והעבירו ביחד עם שקיות לרכבו של טל כהן. השקיות וארגז הקרטון נתפסו בסופו של דבר בידי המשטרה ביום 11/9/14 במקלט בבניין מגוריו של טל כהן וברכב ששייך לאחיו.

ביום 16/9/14 נכנס איתמר למחסן כהנמן כשבאמתחתו שקית ובה סמים מסוכנים מסוג AB FUBINACA במטרה להכין ולייצר סמים (בצורה הצמחית). הוא פעל במקום כדי להכין את הסמים, ארז אותם לתוך שקית אשפה שחורה ונסע לפגוש את נתנאל ואת גרובר.

איתמר היה שותף לעסקה של מכירת סמים למידברג כנגד עשרות אלפי שקלים. כן מיוחסת לו העברת שקים ובהם חומר ערבוב במשקל 128 ק"ג מהמחסן בקישון לחזקתו של יעקב יפוח.

הסנגור לא יכול היה לומר שאין ראיות לכאורה ברמה העובדתית ביחס לפעילות המתוארת. הוא, כמו שאר הסנגורים, טוען שכל פעולה שקדמה לאוגוסט 2014 היא פעולה בחומרים שאינם סמים או חומרים מסכנים. יתר על כן, גם ביחס לפעולות שבוצעו לאחר אוגוסט 2014, אין ביטחון שהפעולות נעשו בסמים. למשל, האירוע מיום 7/9/14 שבו נראה איתמר במחסן הקישון כשהוא מערבב חומרים ולמחרת נראה נושא שקית שחורה לבנה שאותה הוא מעבר לטל כהן במפגש ברחוב הגר"א 7. כמה ימים לאחר מכן נכנסה המשטרה לביתו של טל כהן ומצאה שם חומרים שונים שהם סמים. לא זו בלבד שאין אינדיקציה להעברת חומרים, שקיות וכיוצא באלה מידי איתמר לטל כהן (אין שום דו"ח עיקוב בעניין זה), אלא אף גם זו שהמשטרה תפסה בביתו של טל כהן 55 מוצגים וביניהם גם סמים, אך אין כל ביטחון שאלה הסמים שהעביר איתמר.

האירוע של ערבוב סמים ביום 16/9/14 שמיוחס לאיתמר לוקה בחסר בעניין הזיהוי של איתמר כמבצע. הזיהוי נעשה בידי שוטר במסגרת דו"ח צפייה בסרטוני העיקוב, אך אין שום הסבר כיצד זיהה המזהה את איתמר דווקא.

הסנגור הוסיף וטען שההסבר שנתן איתמר לפעולותיו השונות כאילו עסק בפיתוח פטנט בהקשר לזכוכית איננו מופרך כלל ועיקר מפני שלמשפחה יש עסק של זכוכית ולפחות באחת הפעמים שבהן נצפה איתמר מביא חומרים מסוימים מאזור ראשון לציון, התברר שהוא הביאם ממקום שבו מצוי מפעל זכוכית.

טל כהן

בא כוחו של טל כהן, עו"ד עופר קופרמן, לא חולק על כך שיש עדויות שונות בתיק שקושרות את המשיב לפעילות עם חלק מחברי הקבוצה, אבל טענתו היא שטל כהן אינו שייך, "לא לדרג הניהולי ולא לדרג הביצועי".

הסנגור משיג על הטענה בכתב האישום ששכירת המחסנים ברחוב הקישון ובכהנמן הייתה על דעתו של טל כהן. כף רגלו של טל כהן לא דרכה במחסנים הללו או בכל מחסן אחר המתואר בכתב האישום. אין שיחות טלפון בין טל כהן לבין האחרים. משך חודשים שבהם התנהלה חקירה סמויה, לרבות מעקבים והאזנות סתר למעורבים, לא התהוותה כל ראייה כלפי טל כהן. לראשונה, ביום 12/8/14, מתבררת זיקת קשר מסוימת בין המשיב לבין איתמר, כאשר שקית לבנה עוברת מיד ליד ואין יודעים את תוכנה.

שמו של טל כהן נזכר בכתב האישום לראשונה בהקשר להתרחשות ב-16/9/14 במחסן בכהנמן. הפעילות שם מיוחסת לאיתמר על דעת משיבים שונים ובהם טל כהן. מתברר שבמועד הזה היה המשיב במעצר ימים ועל כן אי אפשר שפעילות מסוימת תהיה "על דעתו", שכן אין לו תקשורת ממקום המעצר אל מי מחבריו או שותפיו.

טל כהן מואשם גם בהקשר להתרחשות ב-21/10/14 שבמסגרתה העבירו איתמר וגרובר שמונה שקים של חומרי ערבוב לאחד יעקב יפרח. יפרח הגיע לביתו של טל כהן כשברכבו חומרי הערבוב ולאחר שעה של דין ודברים, עזב יפרח את המקום ושב לביתו של גרובר ברמת גן. בהמשך לאותו מפגש הועברו ששה שקים של חומרי ערבוב במשקל 96 ק"ג מרכבו של יפרח לרכב בבעלות מי מבני משפחת גרובר. הסנגור מפנה לכך שיפרח נעצר, נחקר, שוחרר ולא הועמד לדין מפני שהחומרים שנמצאו ברשותו אינם סמים. אמנם נטען שיפרח ביקש סיוע מטל כהן לערבב את החומרים כדי ליצור סמים, אך אין ראייה לאותה טענה.

אירוע אחד ששמו של טל כהן נקשר בו התרחש ב-11/9/14. באותו מועד נערך חיפוש בביתו ונמצאו מעט סמים מסוג חשיש וקנאביס וכן סמים מסוכנים בצורת בולים בכמות קטנה לצד אלפי קפסולות ריקות ומכשיר לאטימת קפסולות, מדבקות ושקיות הנושאות תווית של הסם "נייס גאי", לרבות משקלים דיגיטליים. במכוניתו של אחיו, שחנתה ליד בית המשיב, נמצאו 600 גרם של 5F-AMB. האח נתון במאסר מאז פברואר, היינו משך שבעה חודשים שקדמו לחיפוש.

עו"ד קופרמן טוען שאין כלל ביטחון שהחומרים והסמים שנתפסו שלא בדירתו של המשיב שייכים לו או שניתן לקבוע שהם בחזקתו. המקלט משרת את כל הבניין ובעת ההיא נפתח המקלט לשימוש כל הדיירים בעקבות מבצע "צוק איתן". המכונית היא של האח ולא מן הנמנע שהאח השאיר את הסמים ברכב בעת שנכלא.

יונתן חיימוב

שמו של חיימוב לא נקשר בתעשיית ייצור הסמים. הוא מואשם בסחר בסמים ובקשירת קשר לסחר כזה. הכל מבוסס על התרחשות אחת מיום 19/8/14. באותו יום הגיע חיימוב מבאר שבע, ברכבו הייתה חברתו, הם ביקשו לבלות בתל אביב. משום מה, הגיעו לכביש 4, סמוך למפעל "קוקה קולה". המשיב הבחין בשק שזרוק לצד הדרך. הוא החליט לקחת את

השק כדי לברר לאחר מכן את תוכנו. בדיעבד התברר שבשק היו סמים מסוג 5F-AMB במשקל כ-10 ק"ג. אין שמץ של ראיה שהסמים הללו הגיעו לידיה של המשיב במסגרת קשר פלילי כלשהו, שכן בחומר הראיות העצום אין כל אינדיקציה להיכרות מוקדמת בין המשיב לבין מי מן העוסקים בתעשיית הסם ובמיוחד איתמר שנראה כגורם המרכזי. הטלפון הנייד של המשיב נבדק ולא נמצא שההגעה שלו לכביש 4 תואמה עם מישהו מן הנאשמים. על כן אין דרך לסתור את טענתו למציאה מקרית של הסם ומכל מקום אין כל ראיה לקשירת קשר פלילי.

דין בראיות

עינינו הרואות שדרך כלל הסנגורים מסכימים ש"ברמה העובדתית" יש ראיות לכאורה להתרחשויות המתוארות בכתב האישום. אין תמה בדבר מפני שהרי המשטרה קיימה לאורך חודשים מעקב מלא אחר תנועות רוב המשיבים וכן האזינה מכמה עמדות לשיחות הטלפון שלהם.

בכל מקום שהייתה הכחשה עובדתית, נראה לי שההכחשה בשלב הדיוני הזה, הלכה למעשה, אינה נשקלת. למשל, הטענה להתעסקות ב"פנט של זכוכית", לא זו בלבד שנטענה באורח סתמי מבלי ש"בעל הפנט" הצליח להצביע על דבר כלשהו התומך בטענתו וכן שהטענה נטענה לאחר שיחת התייעצות עם עורך דין, אלא אף גם זו שהדברים על פניהם אינם מתיישבים עם הפעילות הכוללת במחסנים שהתבררה מאוחר יותר להיות פעילות של ייצור סמים. לשון אחר, ההתעסקות בסמים המתוארת בכתב האישום נתמכת בראיות רבות והמבקש לטעון שההתעסקות הזו הייתה הלכה למעשה באבקה של זכוכית או בזכוכית גרוסה, במקום באבקת סמים וצמחי ערבו, צריך יהיה לשכנע את בית המשפט באמיתות גרסתו. לפי המבחנים שנקבעו בפסיקה, די בשלב הזה בקיומן של ראיות לכאורה המוכיחות את האישום ואין צורך להכריע בינן לבין ראיות ששוללות את טענות המשיב.

הוא הדבר גם ביחס לטענות הנוגעות להנחת שק הסמים על אם הדרך בכביש 4. לעניין איתמר, שנטען להיות הגורם שהניח את השק, הטענה היא שמניח השק נעלם מעיני העוקבים לפרק זמן מסוים ועל כן לא ברור שהשק שהונח הוא השק שקודם לכן נשא איתמר בקטנועו. והוא הדבר בעניין הטענה של "מציאה אקראית" של השק בידי חיימוב.

ה"חור" שנוצר בעיקוב על תנועותיו של איתמר בכביש 4 אינו גורע מכוחן הלכאורי החזק במיוחד של דוחות העיקוב וצילומי מצלמות האבטחה של מפעל "קוקה קולה" עד הרגע שאיתמר נעלם מן ה"מסגרת" (frame). טענת המציאה האקראית היא בעיני עלבון לאינטליגנציה של השופט הדין בבקשה למעצר. הגע בעצמך. אדם מגיע לבילוי בתל אביב מבאר שבע. כביש 4 באזור "קוקה קולה" נמצא באורח כללי בנתיב דרכו, אך איך אפשר לקבל שהיה לאיל ידו של המשיב להבחין בשק סתמי שמונח על שול הדרך בצד הנגדי של ציר התנועה העמוס. ההבחנה כשלעצמה נראית בלתי סבירה בעליל. לא פחות בלתי סביר שהמשיב ירד מרכבו, חצה את ציר התנועה רב הערוצים (שעצם החצייה שלא בגשר להולכי רגל היא בת סיכון לא מבוטל), כדי לקחת שק שהקרה לו אלוהים והוא הזדרז לאסוף אותו אל מכוניתו מבלי לבדוק שמא אין זה אלא שק אשפה שמישהו נטש בשולי הדרך.

אשר לטענות של טל כהן בעניין הסמים שנמצאו במקלט ביתו ובמכונית אחיו. האפשרות שהסמים הללו משויכים לאחר כלשהו (מישהו מדיירי הבית או מישהו שניצל את היות המקלט פתוח כדי להסתיר שם חומרים אסורים מסוכנים וסמים)

נראית רחוקה וכמעט אבסורדית. החיפוש בביתו של כהן היה על רקע העובדה שקודם לכן הוא נראה בחברת מי מן העוסקים בייצור הסמים. עובדה זו, בצירוף אופיים וטיבם של החומרים שנתפסו במקלט ונתפסו במכונת של האח, ומקל וחומר חומרים שנתפסו בדירה, שהם כולם חומרים מהסוג שקבוצת הייצור עסקה בהם, מקימים ראיה נסיבתית חזקה ביותר כנגדו.

הטענה ה"משפטית" העיקרית של הסנגורים נושאת אופי כפול. ראשית, בחודשים מאי עד אוגוסט 2014 לא היו עדיין החומרים שהמשיבים עסקו בהם בגדר סמים מסוכנים או חומרים שהחזקתם והפצתם אסורה. ממילא לא ניתן היה לקשור קשר פלילי לייצורם או להפצתם.

בתחילה נדמה היה לי שיש ממש מסוים בטענה, אולם מבדיקת החומר הראיתי מתברר שהמאשימה לא מייחסת למשיבים עבירות קונקרטיות בגין פעילות שקדמה להכרזת החומרים כסמים. המאשימה גורסת שהקשר הפלילי נקשר עובר לחודש מאי 2014, אולם לדעתי ההסתכלות הנכונה על הפרשה היא שמדובר בתהליך התקשרות ממושך. חלק ממהלכי ההתקשרות נעשו עוד טרם הכרזת החומרים כסמים. ההתקשרות בין חברי הקבוצה לא נפסקה עם ההכרזה והפעילות בחומרים האסורים נמשכה. לכן צריך לראות את הפעילות קודם לאוגוסט 2014 כרצף של פעולות שראשיתן בהכנה למהלך פלילי רב אנפין והמשכן בשימור הקשר הפלילי ובהוצאתו מן הכוח אל הפועל.

טענה נוספת שנטענה הייתה שאין ראיות לקשירת קשר פלילי. גם טענה זו אין לאיל ידי לקבל, שכן קשר פלילי, מטבע עניינו, אינו נקשר בשער בת רבים ובדרך כלל אין עדים לו, זולת הקושרים עצמם. על כן, ניתן להסיק קיומו של קשר פלילי מהתנהלות הקושרים לשם מימוש הקשר.

לרוב המשיבים מיוחסות פעולות "נקודתיות" במסגרת תהליך ייצור והפצת הסמים. אין זה אומר כלל ועיקר שהפעילות של כל אחד ואחד מהם הייתה "אקראית" או "ספונטנית". ברור שכל אחד מן המשיבים שהגיע אל מחסן מן המחסנים כדי לערבב חומרי ערבוב באבקת סמים פעילה, עשה כן כחלק מפעילות של "קבוצה". לא מן הנמנע שלקבוצה היה "מנהיג" שריכז את הפעולות והכווין אותן בין האנשים השונים, אולם נראה גם מתוך התקשורת הבלתי פוסקת שהייתה בין המשיבים לבין עצמם, ובינם לבין הנאשמים בכתב האישום הנוסף (בעיקר עם גרובר), שמדובר בפעילות שנעשתה בעצה פלילית אחת.

כללו של דבר, אני סבור שהמאשימה הראתה ראיות לכאורה כנגד כל אחד ואחד מן המשיבים במידה מספקת לצורך השלב הדיוני הנוכחי.

חלופת מעצר (משיבים 1, 3, 4, 5, 7 ו-8)

כחוט השני בטיעוני הסנגורים ניתן למצוא טענה לפיחות בעוצמת המסוכנות של הנאשמים כמי שביצעו עבירת סמים בהיקף נרחב שנובעת משתי סיבות. סיבה אחת היא שעד אוגוסט 2014 ואפילו ספטמבר 2014, לא היו החומרים שכתב האישום דן בהם מוכרזים כסמים. אכן הפעילות העבריינית נמשכה גם לאחר ההכרזה, אבל מדובר ב"סם חדש" שזה מקרוב בא ולפי הפסיקה, יש מקום לתת תקופה מסוימת של חסד עד שאי החוקיות של הסם תיקבע בתודעת העוסקים

בו [מ"ת (ב"ש) 44711-09-14 מדינת ישראל נ' דולגינב; מ"ת (י-ם) 18753-12-10 מדינת ישראל נ' פיליפס].

הסיבה השנייה היא שהסמים שבהם עוסק כתב האישום הם מסוג הקרוי "סמי פיצוציות", שהם סמים "קלים", חלקם אי החוקיות שלהם גבולית, ולפיכך פגיעתם רעה הרבה פחות מסמים "קשים".

אני דוחה את שתי הטענות. תהליך ההכרזה על חומר כסם מסוכן הוא מהלך מורכב שמשתרע על תקופה ארוכה שבמהלכה, משך זמן ניכר, נחשב הסם כחומר אסור בהפצה מכוח חוק המאבק. לכן זמן ניכר לפני שהחומר מוכרז כסם מסוכן, כבר ידוע לרבים, במיוחד לעבריינים שמחפשים כל העת "דרכי עוקף" להתגבר על פליליות השימוש בסמים, שהסם עתיד בכל יום להיות מוכרז ככזה.

הטיעון שהמשיבים לא היו מודעים לאי חוקיות החומרים הללו, נראה לי מופרך. אלה מטבע הדבר הראשונים לברר בכל התעסקות שהיא, אם חומר מסוים מוכרז או לא מוכרז כסם מסוכן. לכן ברגע שחומר מוכרז כסם מסוכן והעוסקים בו ממשיכים בעיסוקם, חזקה שהם מודעים היטב לפליליות שבמעשה. עליהם יהיה לשכנע את בית המשפט שלא היה להם שמץ מושג שהם עוסקים בחומר שאינו כשר (אם רצונך להיווכח במודעות של העוסקים בחומרים הללו, לטיבם ולא חוקיותם, טול את השיחה שקיים יזהר כהן עם גרובר כאשר המשטרה באופן אקראי תפסה את הרכב של מי מבני משפחתו שבו הוחזקו חומרי ערבו, ותמצא שם את החשש והחרדה מפני התוצאות שעלולות להיגרם מן התפיסה הזאת. ודוק, בסך הכל היה מדובר בתפיסת "עלים" ו"צמחים" שלכאורה אין פגם בהחזקתם).

גם הניסיון לשוות לסמים הללו תדמית של "סם קל" נעדר סיכונים וסכנות, לא יצלה. מדובר בסמים סינטטיים שלפי חוות הדעת שמצויות בתיק החקירה, השימוש בהם טומן בחובו סכנות מרובות. זה התחכום שעברייני הסמים הללו נעזרים בו. הם יוצרים מסך ערפילי כדי למנוע חדירה פנימה ולהבין את מהות הסכנות שבסם. למרבה הצער, גם בתי המשפט לערכאותיהם נתפסים לכלל טעות בהקשר זה (ראו את הפסיקה הנזכרת למעלה מכאן).

טענה נוספת שנטענה מפי כל המשיבים זולת איתמר, היא שאין מקום להפלות בינם לבין דוד ביטון, שחלקו בכתב האישום אינו נופל מחלקם, ואף על פי כן ננקטה בעניינו חלופת מעצר בהסכמת המאשימה.

המאשימה הגיבה שבעניין דוד ביטון התגלעו בין היתר קשיים ראייתיים מסוימים ולכן אין מקום להשוות בין דוד ביטון לבין שאר המשיבים.

טענה זו אינה חסרת משקל בעיניי, שכן מעיון בכתב האישום לא עולה שדוד ביטון הוא גורם משני במערך הפעילות של הקבוצה. כמוהו כאחרים או כמרביית האחרים. אלא שבאי כוח המאשימה הבטיחו נאמנה שלא ננקט כלפי דוד ביטון יחס מיוחד בשל שיקולים זרים. הגישה כלפיו התגבשה על בסיס בחינה מחודשת של התשתית הראייתית. בעניין זה אין לי יכולת להתערב.

באי כוח המשיבים ביקשו לשכנע שיש לאיל ידם להציג חלופות מעצר טובות ואמינות. גם אלה מהם ששירות המבחן לא ראה מקום להמליץ על חלופת המעצר שהוצעה, יכולים על נקלה להציע חלופה אחרת שוודאי תיאמן בעיני שירות המבחן ובעיני בית המשפט. אפשר גם "להדק" את החלופה באמצעות הפקדות כספיות גבוהות ואיזוק אלקטרוני.

הוראת הדין היא שאדם לא יעצר אם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות תנאי שחרור שפגיעתם בנאשם חמורה פחות. אולם בעבירות סמים חמורות נראה שהגישה העקרונית היא ש: **"סוג העבירה כשלעצמו מקים עילה למעצרו של הנאשם עד תום ההליכים ושחרור יתאפשר רק במקרים חריגים במיוחד. חזקה זו מונחית על ידי התפיסה לפיה מי שהתפתה לקחת חלק בפעילות הנוגעת לסחר בסמים, ככל הנראה בעבור בצע כסף או טובות הנאה אחרות, קיים חשש סביר שימשיך בפעילות זו ומכאן מסוכנותו"** [בש"פ 6788/13 זנו נ' מדינת ישראל והאסמכתאות הנוספות הנזכרות בפסקה 12 שם; בש"פ 1061/14 שחר נ' מדינת ישראל; בש"פ 7147/14 גולדשטיין נ' מדינת ישראל]. אי אפשר להתעלם מכך שהיו גם החלטות שיצאו מפי שופטי בית המשפט העליון שבהן ננקטה חלופת מעצר בעבירות סמים [בש"פ 7345/14 אדזיאשוילי נ' מדינת ישראל; בש"פ 240/15 ביטון נ' מדינת ישראל]. בדרך כלל הדבר היה "לא בלי התלבטות" ובמקרים של היעדר עבר פלילי או כשמדובר במי ש"אינו נטוע בעולם הסחר בסמים" וניתן לבטוח בו שלא ישוב לסורו.

בפרשה דנן אינני סבור שיש מקום לסטות מן המדיניות המשפטית הגורסת מעצר כנגד מבצעי עבירות סמים בקנה מידה גדול. מכתב האישום ומן הראיות לכאורה נראה שהמשיבים ביססו "מיזם תעשייתי" לייצור סדרתי של סמים סינתטיים בהיקפים גדולים ביותר. הקבוצה פעלה לאורך מספר חודשים ניכר ואין ספק שתכלית הפעולה שלה הייתה עשיית רווח. מכאן נובע שכל אחד ואחד משותפי המעשה, בין שיש לו עבר פלילי ובין שאין לו עבר פלילי, "נטע עצמו" בעולם הסמים.

כיוון שמסקנתי הייתה שהמשיבים דנן (פרט לחיימוב) היו שותפים מלאים לקשר הפלילי וגם לביצוע עבירות תכלית הקשר, אין כל צורך לערוך הבחנות ביניהם ואין מקום לראות את מי שנזכר פעמים מעטות בכתב האישום כאילו חלקו היחסי מועט יותר מאשר האחרים. כבר אמרתי שנראה לכאורה שאיתמר הוא הציר המרכזי בחלק ה"יצרני" של פרשת העבירה ובחלק של ההפצה. אך בעיני חלקם של האחרים היה חלק מהותי והכרחי להצלחת המיזם כולו (לשם הדגמה, ראו שוב את פתקי חישובי רווח והפסד שהועלו על הכתב בפגישה בין עיזי לאיתמר. ברור ששניהם מהווים גורם בעל משמעות בהתנהלות הפלילית).

בהינתן ההערות הכלליות הללו, אבחן להלן את עניינו של כל משיב בנפרד.

נתנאל ביטון

מדובר באדם כבן 29, אב לשלושה ילדים, נעדר עבר פלילי. בא כוחו טוען שלתיק יש מורכבות עצומה, מאות עדים רשומים ברשימת עדי התביעה, והחזקת המשיב במעצר עד תום ההליכים תהיה בגדר ענישה מוקדמת לאורך חודשים רבים ואולי אפילו שנים. מצד שני, כאשר מקלפים את הראיות מכל עטיפות הסרק ומוציאים את כל הסיגים, מגלים שפרשיות העבירה מצומצמות בהיקפן והדבר אינו דומה כלל לאותם מקרים של סחר או ייצור סמים בהיקפים גדולים שפסיקת בית המשפט העליון מתייחסת אליהם.

שירות המבחן לא המליץ על נקיטת חלופה כיוון שמצא קשיים מסוימים במפקחים. הסגור טוען שיש לאיל ידו להציע חלופות פיקוח אחרות והוא מבקש להחזיר את העניין לשירות המבחן לשם בחינת החלופות הללו.

הימשכות אפשרית של המשפט, אם היא תחרוג מן המידה הראויה, עשויה לשמש סיבה לעיון חוזר בשאלת המעצר. אין מקום לדעתי להקדים שחרור בערובה לפני שהמשפט החל רק משום תצפית כלשהי להימשכות יתרה של המשפט.

כבר ציינתי למעלה מכאן שסכנתם של הסמים הסינתטיים מרובה. מטבע הדבר, קלות ההפצה שלהם מאפשרת להביאם לקהל משתמשים עצום. לכן המסוכנות העולה מחבורה מייצרת ומשווקת סמים כאלה אינה נופלת ממסוכנותם של יבואני ומשווקי סמים קשים כגון הרואין וקוקאין.

עוד עלי להעיר שחוות הדעת של שירות המבחן שוללת "חלופה ביתית" לא רק בגלל חוסר התאמה של מי מן המפקחים, אלא גם בשל מכלול נסיבות נוספות.

על פי ההערות בפתחו של פרק זה, ולאחר ששקלתי את נתוניו של המשיב, לרבות היעדר עבר פלילי, הגעתי לכלל מסקנה שיש מקום להורות על מעצר עד תום ההליכים.

אליאסף מיוסט

אליאסף מיוסט בן 26, רווק. שירות המבחן, על אף בעייתיות מסוימת שאיתר אצל המשיב, המליץ על שחרור לחלופת מעצר בבית ההורים ובפיקוחם.

למשיב עבר פלילי מסוים בתחומי עבירה אחרים.

בשים לב להערות הכלליות שלמעלה, אני סבור שיש מקום להורות על מעצר עד תום ההליכים ואין לראות בעניין של המשיב כחריג.

איתמר ביטון

איתמר ביטון בן 25, רווק, נעדר עבר פלילי. שירות המבחן איתר בעייתיות לא מעטה בהתנהלותו ואף על פי כן סבור שניתן לשחרר אותו לחלופת מעצר ביתית משום שהמפקחים המוצעים יוכלו להציב לו גבולות ולפקח עליו כראוי.

איתמר הוא אחד הצירים המרכזיים במסכת העבריינית המתוארת בכתב האישום. לפיכך ובהתאם להערותיי במבוא לפרק זה, אני סבור שיש מקום להורות על מעצרו עד תום ההליכים.

טל כהן

טל כהן בן 31, נשוי ואב לשני ילדים. יש לו הרשעות קודמות בעבירות שונות ובין היתר בהחזקת סמים. שירות המבחן שלל אפשרות של חלופת מעצר, בעיקר בשל קושי שמצא במפקחים שהוצעו.

מלבד הטענות המשותפות לכל המשיבים, טוען בא כוחו של טל כהן גם טענה קונקרטי נוספת. טל כהן נעצר ב-11/9/14 (בעקבות חיפוש שנערך בביתו וברכב של אחיו שחנה ליד ביתו לאחר ששכנים הזעיקו את המשטרה בטענה שנודף ריח חריף מן המכונית). הוא שוחרר לאחר מספר ימי מעצר ומאז הילך חופשי עד שנעצר בנובמבר עם שאר המעורבים בפרשה. הטענה היא שבין ספטמבר לבין נובמבר לא התרחש ולא התחדש דבר ועל כן, אם נחה דעתו של בית המשפט שיש לשחרר את העציר בספטמבר, איזו סיבה יכולה להיות להורות על מעצרו מחדש בנובמבר?

טענה זו חסרת ממש בעיניי. טל כהן נעצר בספטמבר באורח אקראי. המשטרה הוזעקה בידי שכנים ולא הייתה לה ברירה אלא לערוך חיפוש ולעצור את המשיב לחקירה. באותה עת הייתה החקירה הסמויה כנגד כל שותפי הפרשה בעיצומה. המשטרה ודאי לא יכלה לחשוף את מה שידוע לה בעניין פעילותו של המשיב וזיקתו לקבוצה כולה. שאילו הייתה עושה כן, הייתה מסכלת את חקירתה. לפיכך נהגו במשיב באורח "רגיל", חקרו אותו, החשידו אותו, ביקשו הארכת מעצר לצורך החקירה ובסופו של דבר, כשלא הייתה ברירה, הניחו לבית המשפט לשחרר אותו. בין שתראה בהתנהלות הזאת משום "תחבולה" ובין שלא תמצא בה תחבולה כל עיקר, כך או כך המהלך כשר בעיניי. ברור שחשיפת הפרשה בטרם עת הייתה מסכלת את היכולת האיסופית של המשטרה והיא מותרת לצורך כך לנקוט "בתחבולות תעשה לך מלחמה".

המשיב נטל חלק בפעילות הקבוצה בכללותה ובסופו של דבר נמצאו בחזקתו כמויות גדולות של הסם שהקבוצה הכינה. אין כל מקום להחריג את עניינו מיתר חברי הקבוצה ואני מורה על מעצר עד תום ההליכים.

יונתן חיימוב

יונתן חיימוב, בן 25, רווק. מתסקיר שירות המבחן עולה שהמשיב התמכר לסמי "נייס גאי". מעורבותו בעולם הסמים הייתה על רקע המצוקה הכלכלית הקשה של משפחתו. בעברו שתי הרשעות, אחת מהן בשל נפקדות מן השירות והשנייה משנת 2013, החזקת נשק שלא כדין. תלויים נגדו תיקים פתוחים בגין החזקת מקום להימורים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית.

שירות המבחן בחן את המפקחים המוצעים לפיקוח על המשיב והגיע למסקנה שהם אינם מתאימים לכך ועל כן אין לשירות יכולת להמליץ על שחרורו ממעצר.

חיימוב הוא מין חריג ב"נוף" הכללי של המעורבים בפרשה. הוא לא היה שותף לפעולות הייצור וההכנה של הסמים ואף לא יוחסה לו שותפות בקשירת קשר לפעולות כאלה. חיימוב הוא כנראה "קניין" בהיקף של "סיטונאי" של הסמים שהקבוצה הכינה. הוא הגיע במכוניתו מבאר שבע כדי לקבל לידיו שק שבו כ-10 ק"ג של סם סינטטי בתצורתו הצמחית.

שק כזה מכיל אלפי מנות. לכן ברור שהרכישה לא הייתה למטרה של צריכה עצמית, אלא להעברה לאחרים. לכך יש להוסיף את הרקע הפלילי שכפי שתואר בתסקיר שירות המבחן, המלמד על מעורבות בעולם הסמים גם קודם לפרשה דנן.

נראה לי שניתן לבודד את עניינו של המשיב הזה מעניינם של יתר המשיבים. האיפיון המרכזי של כל שותפי האישום, להוציא חיימוב, הוא שהם פעלו כחבורה במסגרת תעשיית ייצור הסמים. חיימוב הוא לכאורה לקוח ובוודאי שאין לו זיקה אל הקבוצה ופעולותיה, זולת העובדה שהוא קנה או קיבל חבילת סמים מידי מי מאנשי הקבוצה.

כיוון שאין פרטים על פעילותו בעבר ולא ברור שהוא סוחר סמים מובהק, הייתי נכון לנקוט עמו חלופת מעצר אילו הוצעה חלופה טובה ואמינה.

אאפשר, אפוא, לבא כוח המשיב להציג לשירות המבחן הצעת חלופה נוספת ואם היא תימצא אמינה דיה, אורה לשחרר את המשיב בתנאים מגבילים.

אלי עזיז

המשיב בן 40, נשוי ואב לשלושה ילדים. יש לו עבר פלילי, בין היתר בעבירות סמים, אם כי ההרשעה האחרונה היא משנת 2009. כמו כן תלויים ועומדים נגדו תיקים פתוחים (תיקי מב"ד) מן השנים האחרונות בעבירות סמים.

שירות המבחן סקר את רקעו של המשיב והגיע למסקנה שהמסוכנות ממנו דיי גבוהה (בינונית-גבוהה). לפיכך, שירות המבחן העריך שחלופות המעצר המוצעות אינן מתאימות ואינן יכולות להפחית את הסיכון להישנות התנהגותו העבריינית.

בא כוחו של עזיז טוען שחלקו היחסי במסכת העבירות קטן ביותר. התביעה גורסת שהוא השתייך ל"דרג הניהולי" של הקבוצה העבריינית (הדבר נסמך על פתקי ההתנהלות החשבונאית שהתרחשה במפגש בין עזיז לבין איתמר).

אינני בטוח שההתחשבות או הפתקים המתארים מעין ניהול חשבון הוצאות והכנסות מעידים על השתייכות ל"דרג הניהולי" דווקא. הם מעידים לכל הפחות על כך שהזיקה של עזיז למסכת העבירות לא הייתה בנקודה קונקרטיית אלא הקיפה את ההתנהלות כולה.

בנסיבות אלה, אינני מוצא מקום לנקוט חלופת מעצר ומורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

סיכום

אני מורה על מעצר עד תום ההליכים של המשיבים נתנאל ביטון, אליאסף מיוסט, איתמר ביטון, טל כהן ואלי עזיז.

אבקש משירות המבחן לבחון חלופת מעצר נוספת שתוצע בידי יונתן חיימוב ולהניח אותה לפני בית המשפט עד לשיבה הבאה, שתהיה ביום 10.02.2015 בשעה 10:00.

המשיב יונתן חיימוב יובא על-ידי שב"ס.

העתק ההחלטה יועבר לשירות המבחן.

ניתנה היום, ג' שבט תשע"ה, 23 ינואר 2015, במעמד הצדדים.

חתימה